

פעולת צדיק

על שם מהרי"ץ זצוק"ל - גאון רבני תימן ותפארתם

עקב ענוה יראת ה'

הקדוש, וז"ל: "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך, מאן קא חמי דיקנא יקירתא ולא איכסוף מקמיה", זאת אומרת שע"י קיום מצוה זו זוכה ל"יראת מאלהיך", ושכר זה ר' זירא ביקש לקבל, דהיינו הזכות לקבלת יראת שמים.

אחת ממידותיו הבולטות של כמו"ר הרה"ג יחיא אלשיך זצ"ל היתה מידת הענוה, וכך מספר עליו מו"ר שליט"א (מובא במילי דאבות פ"ו, מ"ג): "... שלפני כמה שנים בהמתיקו שיח עימדי, עלה בזכרונו ספר חידושי תורהו כתי"י שנאבד ממנו, וכששאלתי אותו על טיב הספר, כגון האם זה ליקוטים וכו' השיב לי ברוב ענותנותו, שהם חידושים "שלא ראיתי בשום ספר".

בדורנו זכינו שהתגלו כתי"י של היד החזקה להרמב"ם וניתן לראות את ההתאמה המדהימה בינם לבין כתי"י שהועתקו ע"י סופרי וחכמי תימן עד כדי כך שאפילו הציורים שבאו להסביר את דבריו הקדושים של הרמב"ם הועתקו בצורה מדויקת וללא שינוי אפילו בקוצו של יוד, דבר הנובע ממקור אחד שהוא הענוה והיראה, וההתבטלות לגדולי וחכמי ישראל. ומידה זו צריכים אנו להשריש בקרבנו בבחינת "מעשה אבות סימן לבנים".

שנינו באבות (פ"ו אות א') "כל העוסק בתורה לשמה וכו'... ומלבשתו ענוה ויראה. ולא לחינם הזכיר התנא את הענוה והיראה בחדא מחתא, אלא להודיענו שהענוה היא ראש ליראת שמים, שנאמר: "עקב ענוה יראת ה'" (וכך פירש במדרש שמואל). ניתן לראות את הסמיכות והקשר בין שתי המידות הללו גם במשנה העוסקת בארבעים ושמונה קניינים שהתורה נקנית בהם, בכך שהן נשנו אחת אחרי השניה, כנאמר (אבות פ"ו מ"ג): "... בתלמוד וכו' באימה, ביראה, בענוה וכו'". מידת היראה קודמת לענוה מפני שבה מתחילים לעלות עד הפסגה שהיא הענוה, כמו שפירש מהרי"ץ זצוק"ל: "שאין לבו גבוה עליו וכו'". ועל הענוה פירש מהר"י ונה זצוק"ל: "שמחזיק עצמו שפל, ולא יבוש לשאול מרבו". הגמרא בעירובין כ"ח ע"ב מספרת על ר' זירא, שכד הוה חליש מגרסיה הוה אזיל ויתב אפיתחא וכו' אמר כי נפקי ועיילי רבנן איקום מקמייהו ואקבל בהו אגרא. ומקשה הבני יששכר (מאמר חדש סיון, מאמר ה', אות י"ד, דף ק' ע"א) האיך ביקש ר' זירא שכר על המצוה, והרי קיימא לן "אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס"? ותירץ ע"פ הזוהר

נכתב ע"י הרב אברהם יצחק הכהן קארו זצ"ל

המעמד הגדול

אכזרבה על גורה

בערב זה הושם דגש על חשיבותו של בית המדרש "פעולת צדיק", ואכן הציבור הקדוש נרתם למטרה חשובה ונעלה זו ותרם מאונו ומהונו להצלחת בית מדרש זה.

בס"ד, ארגון בחורי הישיבות הולך וגדל מכנס לכנס ובכנס האחרון הגיע מנין הנבחרים לכמאה ושבעים בחורים כ"י, דבר המעיד על הצימאון והרצון העצום להחדרת והעמקת המסורת ההלכתית מתוך הספר החשוב שחיברו מו"ר שליט"א הלא הוא שלחן ערוך המקוצר. ההצלחה הינה פרי עמל של השקעה הניכרת על בחורי החמד העושים זאת בשמחה רבה מלבד סדרי הלימוד הנהוגים בישיבות. ואלה שמות הזוכים: הבה"ח מאיר עטרי הי"ו - חתן א' ישיבות גדולות. הבה"ח שמעון עוזירי הי"ו - חתן ב' ישיבות גדולות. הבה"ח דניאל ישעיה הי"ו - חתן א' ישיבות קטנות. הבה"ח יחיאל שריון הי"ו - חתן ב' ישיבות קטנות.

חתני שו"ע המקוצר - מחזור ט"ו

ברכות עד בלי די לרב מאיר ליאור לוי הי"ו על ארגון כנס חשוב זה, לארגון "קול הלשון" וכן לחברי וועדת הבחנים: הרב משה רצאבי שליט"א, הרב שמריהו יונה שליט"א והרב מנחם צדוק שליט"א, וכן לכל העוזרים והמסייעים הן באונם והן בהונם, יבורכו מפי עליון, אכ"י.

מעמד חשוב ומרומם במלאת 200 שנה לפטירתו של גאון רבני תימן ותפארתם מהרי"ץ זצוק"ל התקיים ביום חמישי ד' דחור"מ פסח באולמי "גרנד הול" שבבני ברק. כאלף איש, נשים וטף, וביניהם: רבנים, ראשי ישיבות, אברכים ובני תורה מילאו את האולם עד אפס מקום. כבכל כנס גם בזה השיב מו"ר שליט"א לשאלות הציבור הרבות והמגוונות בנושאים שונים מכל חלקי התורה.

הרבנים החשובים שנשאו דברים היו: מו"ר הגאון ר' יצחק רצאבי שליט"א - ראש מוסדות "פעולת צדיק", הגאון ר' פינחס קורח שליט"א - ראש בית מדרש "שערי הלכה", הגאון ר' עזריה בסיס שליט"א - מרא דאתרא דראש העיון, הרה"ג אבינועם יהב שליט"א - ר"מ בישיבת "מקור חיים" והרה"ג משה צדוק שליט"א - ר"מ בישיבת "מאור התלמוד". רבנים נוספים כיבדו את המעמד בנוכחותם החשובה (לפי סדר א"ב): הרה"ג אבירן יצחק הלוי שליט"א, הרה"ג אריה נדב שליט"א, הרה"ג יוסף חממי שליט"א, הרה"ג יוסף מחבוב שליט"א, הרה"ג יחיאל קארו שליט"א, הרה"ג יעקב מועלם שליט"א, הרה"ג ישראל יפת שליט"א, הרה"ג מיכאל שרעבי שליט"א, הרה"ג משה קלזאן שליט"א, הרה"ג נסים מחפוד שליט"א, הרה"ג עובדיה יונה שליט"א, הרה"ג עזרא מחפוד שליט"א והרה"ג ציון חוכיימה שליט"א.

נא לשמור על קדושת הגליון, ולהקפיד לחלקו לאור התפילה

שואל ומשיב

בעניין לימוד תורה ושינה בליל היכנסו לשנת כ"א

שאלה:

רצייתי לדעת מהו המקור למנהג בחורי הישיבות נר"ו בזמננו, שבליל היכנסו לשנת עשרים ואחת, לומדים כל הלילה. לפי שראיתי מובא בספר אורות אילים למהר"א פאפו זצ"ל בשם ספר חסד לאברהם דבלילה זה "כשיישן על מטתו" המלאך מיכאל מכניס נפשו לאחד מחמשים היכלות של טהרה, וכן בכל יום, עד שנכנס להיכל החמשים "אם בוחר בדרך טובה ועוסק בתורה". ומשמע מדברי הרב זצ"ל שצריך להיות ישן בלילות אלו, ואם כן איך עדיף לנוהג:

תשובה:

(א) לא ידעתי ולא שמעתי בעניי שום מקור לזה. וכדברים שהעלית, מובא גם בקונטרס תשובת השנה להרש"ד דף א' בשם חסד לאברהם (שציינת) למהר"א אזולאי נהר נ"ו, וברכת חיים פרק ט' אות ט"ו (וכדבעינן לאתויי לקמן ד"ה וכל שכן). וכן שמעתי ששאלו להגר"ק שליט"א והשיב שאין לדבר מקור. אמנם בספר ישמח לב (ליקווד ה'תשס"ד) חלק א' סימן ו' ד"ה וראיתי, הביא בשמו שבספר הפרדס בספר הדרושים דף מ"ו יש דברים בזה ע"כ, וצריך לעיין שם. ולעת עתה נראה שישתדל אז מאד לעסוק בתורה ובמצוות יותר מן הרגיל, וישן לשם שמים ותערב שנתו. כך השבתי לשואל מעיקרא:

(ב) ואחר זמן ראיתי הדברים

בשרשם בספר הפרדס, והכי איתא התם, קיבלתי מרבי המובהק החר"ף והבקי הישיש כבוד מ"ו יצחק אייזק זצ"ל זלה"ה שבליל הנכנס לארבע עשרה שנה משני האדם אחר שלוש עשרה שנה שלמות, וכן בליל הנכנס לעשרים ואחת שנה אחר כלות עשרים שנה שלימות, כאשר יסכים האדם בדעתו באותו לילה, לעבוד ה' יתברך ויתעלה, כן יצמיח ויעלה, בכל מיני מעלה, עד שיגיע לכל מדה מעולה. והוא דוק ומנוסה בלי שמץ ותפלה. והשומע לדברי אלה בודאי שיהיה לו תקנה גדולה, ולתקן מה שעשה חס ושלום נבלה, על ידי בקשת רחמים כל אותה הלילה, ויעלה לשם ולתהילה עכ"ל. ומשמע דדוקא בקשת רחמים מועיל לכך ולא לימוד. אך כנראה מי שיסד והפיץ מנהג זה בקרב בני הישיבות, ידע שלא יקבלו זאת, הלכן העדיף להנחיג שיעסקו אז בגפ"ת כדרכם, כי יועיל לכל הפחות במקצת (ושמעתי כי החזו"א שהוא מצאצאי בעל ספר הפרדס הנז"ל, למד אז וגם ביקש רחמים):

וכל שכן שבדברי החסד לאברהם הנז"ל

מפורש לעסוק אז בתורה [אלא שהוא לא הזכיר שבה יתוקן מה שעשה חס ושלום נבלה, וממילא אין ביניהם סתירה] ח"ל, ידוע שאין אדם נידון בבית דין של מעלה אלא מן עשרים שנה ולמעלה. ומי שנכנס ביום אחד של שנת עשרים ואחת, אם יבחר בטוב וימאס ברע וישתדל לעסוק בתורה ובמצוות, אזי בלילה ראשונה כשיישן על מטתו, שולח מיכאל שר הגדול מלאך אחד מגדולי מחנותיו כפי הראוי לו, להוליך נפשו ולהכניסה בפתח שער היכל הראשון מהחמשים היכלות של טהרה, ומכניסה לפניו עד כדי שיעור זכות נפשו, ועל דרך זה בכל לילה ולילה מכניסין נפשו יותר בפנים כפי שיעור השתדלותו בתורה ובמצוות. ואם זכה להיכל החמשים, הרי נעשה בן חורין מסמא"ל וכו'. וכן מי שביום ראשון של שנת עשרים ואחת התחיל למאוס ברע ולבחור ברע, ועזב ארחות יושר ללכת בדרכי חשך, אזי כשהוא ישן על מטתו שולח סמא"ל אחד מגדולי מחנותיו כפי מדרגת נפש החוטא, להוליכה בהיכלות הטומאה וכו', עכ"ל:

ונראה לענ"ד כי אין הוכחה ממנו שכדי לזכות למעלה זו צריך להיות דוקא ישן [כהבנת השואל לעיל], אלא שזה ייארע בלילה הראשונה שיישן, מתי שיישן, והכי נמי דייק לישינה. ועוד שהרי לאידך גיסא כשהתחיל לבחור אז ברע חס ושלום, כתב אחר כך שכשהוא ישן שולח סמא"ל אחד מגדולי מחנותיו וכו', וכי אם לא יישן בלילה זה, לא יהא לו כן כשיישן בלילה שאחריה, לא מסתברא. ואם תמצי לומר דאין הכי נמי, אם כן יש לו עצה ותקנה. ומזה נלמד לטוב. וממילא אתי נמי שפיר שלא תהא סתירה של ממש בין דברי הפרדס לדברי החסד לאברהם:

ואגב חזינן שענין גיל עשרים ואחת שהזכירו, אין לו שייכות כלל לעניין הא דאיתא בקידושין דף כ"ט: כיון שהגיע עשרים ולא נשא אשה, הקב"ה אומר תיפח עצמותיו [לאפוקי מן הכתוב בזה בספר ישמח לב, שציינו לעיל ד"ה לא ידעתי יעו"ש], וכן שמעתי ח"א שמפרש כי הלימוד אז להורות כי מה שאינו נושא אשה היפך הדין, בגלל שרוצה לעסוק בתורה ואם כן המדובר אפילו כשהוא נשוי אז. וחכם אחד העיר דבלאו הכי הם דיברו בתחילת כ"א, ומלשון הגמרא הגיע עשרים, משמע תחילת עשרים עכ"ד. אבל לענ"ד אינו כן. ועיין עוד מגיד משנה פרק ט"ו מאישות הלכה ב' ד"ה ואימתי, ומ"ש בס"ד במילי דאבות פרק חמישי משנה כ' דף קס"ו פיסקת בן שמונה עשרה לחופה:

אפסולו צ"מ

בית מדרש ובית הוראה נוה צדיק

בשעה טובה ומוצלחת בליל י"ב בניסן התקיימה חנוכת בית מדרש "פעולת צדיק" השוכן ברח' המכללה שבעיר בני ברק, במעמד מו"ר שליט"א, אברכים וציבור שהגיעו למעמד נרגש זה. המעמד נפתח בתפילת ערבית ולאחר מכן נערך סדר לימוד חנוכת הבית. מו"ר שליט"א מסר שיעור הלכתי בעניין הלכות ליל הסדר תוך כדי הסבר מנהגי תימן לאור שיטתו של מהרי"ץ צוק"ל. בית מדרש זה מתעתד לשמש כמרכז רוחני שממנו תצא הוראה לעם ישראל בכלל ולק"ק תימן בפרט. כמו כן במקום זה נפתח בית הוראה שלעת עתה יפעל לקבלת קהל בלבד בשעות 10:00-10:30 בערב. בעז"ה יפתח בקרוב כולל יום שלם לאברכים צעירים מצוינים. המעוניינים להרשם יפנו ל: 054-4918707. כמו כן המעוניינים לתרום לטובת בית המדרש והכולל יפנו לטל' הנז"ל.

קמחא דפסחא

גם השנה חילק ארגון "פעולת צדיק" כבשנה שעברה סלי קמחא דפסחא למשפחות ברוכות ילדים ולמשפחות האברכים. הודות לתרומה גדולה שהגיעה לצורך זה חולקו מאות סלים של קמחא דפסחא ועל כך ברכת יישר כח וברכות עד בלי די לתורמים ולעוסקים במלאכת קודש זאת.

הודעה חשובה

בע"ה עומד לצאת לאור הספר החשוב שכה ציפו לו

שו"ע המקוצר חלק ז'

(הכולל בתוכו הלכות חופה וקידושין, הלכות נישואין, שבע ברכות, שבעת ימי המשתה, שלום בית, ייבום וחליצה)

דרושים תורמים לסיוע בהדפסת הספר או המעוניינים להנציח

יפנו לטל': 03-6780070

או 03-6741445

או 050-8762813

מהר"ר יהודה צעדי זלה"ה

המעשה דלקמן אירע כאשר זקן הרב יהודה צעדי (שהיה אחד מרבותיו של מהר"ץ) ועיניו כבדו מזקן, הוא היה יושב בחדרו תמיד והוגה בתורה. ב"ב בניסן העמיד המלך האימאם אלמנצור את בנו למלוך אחריו, וישם כתר מלכות בראשו. בא הבן לפני אביו וישתחוה לפניו. אמר לו אביו, ברוך אשר העמיד אותך מלך יושב על כסאי ועיני רואות, אבל השמר לך ושמר נפשך מאד שלא תתגרה ביהודים, אם רצונך שמלכותך תכון ותשב על כסאך ימים רבים. ויען בנו ויאמר לו, וכי חסר דעה אתה כמותם, שהזקנים ככל שמזקינים דעתם מטרפת עליהם. אני נהייתי מלך רק בשביל להשמדם ולאבד זכרם מן העולם. אמר לו אביו, חושש אני שתהיה אחריתך מרה כלענה. ענה לו הבן, וכי מה יעשו לי היהודים, וכי יש חרב בידם להרגני (בתימן הערבים מהלכים עם חרבות ואילו ליהודים נאסר ללכת עם חרב), ראה אבי כי ברגע אחד יכול אני לכלם מן העולם. השיב לו אביו, בני, שמע בקולי והזהר, היהודים הללו הינם כמו תולעת שמשברת קורות גדולות. אמר לו הבן, אינם נחשבים בעיני לכולם, הנה אשלח ילדים קטנים והם יאבדו מן העולם. אמר לו אביו, כבר ניסיתי כמה פעמים ולא יכולתי עליהם, מנשרים קלו מאריות גברו. אמר לו הבן, אבא, מחר יהיה הדבר הזה.

ל' 20
כ"ב א' 7
(ס' 10 ג)
מטבעות) שיחה
לו לצרכי החג. אומר לו

דור לדור יספר

אותו האיש, כבוד הרב, קח נא את ברכתי אשר הבאת לך וקנה לך בזה מה שתמצא לקנות. לקח מארי יהודה צעדי את הכסף והניחו לפניו. לאחר זמן מה, עבר לפניו ילד קטן. קרא לו מארי יהודה צעדי שיבוא אליו והלה בא ועמד לפניו. אמר לו, לך לכבשן האש של קדרים וקח לי משם 4 שבדי חרס ואני אתן לך 4 כבאיר בעבור זה. הלך הילד והביאם לו. מיד כתב עליהם מה שכתב ונתנם ביד הילד ואמר לו אתן לך 4 כבאיר נוספים ובלבד שתשימם בארבע רוחות העיר, צפונה וקדמה מזרחה וימה. וכך היה, הנער שם בארבע פינות העיר את שבדי החרס ולא ידע מאומה בכל עמלו.

יהודה בדיחי הזיל דמעות מעיניו כל אותו היום, ומחשב בלבו מה יהיה למחר. הגיע ליל י"ט, כלם הולכים לביהכ"ס להתפלל בשמחה, ואילו הוא בוכה כמו ילד קטון. משסיימו להתפלל יצאו לביתם, ויהודה אוחז במארי יהודה צעדי לסייע לו ללכת. הגיעו לביתם, קידשו על היין, נטלו ידיהם לטיבול ראשון, והנה נשמע קול הטאסה מכה בגג האימאם לקבץ את כל הגויים להשמיד ולהרוג ולאבד את היהודים, ר"ל. והיה אך שמע יהודה בדיחי את קול הטאסה מיד עמד על רגליו. וישאלהו מארי יהודה צעדי, מה לך בני. ויען ויאמר לו, איני יכול לעשות הסדר, חייב אני לראות מה יהיה הסוף. אמר לו, בני שב ועשה רצון ה', כי לא יטוש ה' את עמו. אמר לו, איני יכול, חייב אני לעלות הגגה כדי לראות בעיני. עלה לגג, וירא והנה כל היהודים מסובים בביתם עושים את הסדר כהלכתו, ששים ושמחים לעשות רצון קונם, סיימו את הסדר ועלו על משכבם. בינתיים, התאספו הגויים הרשעים במשך כשלוש שעות ונמנו כשבעת אלפים איש אוחזי חרבות והאימאם נצב עליהם. עמד וקרא לפנים, היום הזה נעשה שפטים ביהודים ולא נשאר מהם איש, בואו אחרי. הלכו אחריו, הגיעו לצד צפון, והנה אש גדולה לפניהם גבוהה עד למאד. קרא להם האימאם, אל תיראו ואל תחפזו, אך מעשה כשפים הוא זה, התחזקו והייתם לאנשים. מיד נכנסו מהם לתוך האש ונשרפו חיים. אמר להם, לכו ונבואה מהדרום, וגם משם להבה תלהט רשעים, וכך היה מצד מערב ומזרח. חזרו בפחי נפש לבתיהם. מיד בכה אותו רשע כי לא עלתה בידו. בא לפני אביו, אמר לו אביו, הרי אמרתי לך אל תגע בהם ולא שמעת בקולי.

ויהודה בדיחי אחרי ראותו את כל זה, חזר לביתו, עשה הסדר כהלכתו והודה להקב"ה על חסדו וטובו אשר עשה עם עמו.

(ספ"י ספר קרא מלואו כג"י, זרש"ר ישיבה אלה אלו"ה נ"י)

הגיע ליל י"ד בניסן, ליל בדיקת חמץ, באו כל הגויים לשמוע את התיפלה מפי האימאם החדש במסגף שלהם הנקרא אלגאמע אלכביר, בית גאים יסח ה'. משנסתיימה תיפלתם, עמד המלך ואמר, מטעם המלך וגדוליו מחר בלילה חג ליהודים, עליכם להיאסף כשמעכם את קול הטאסה מכה בגג האימאם (טאסה הינה עריבה של נחושת וכשמכים בה היא משמיעה קול חזק), כשחרבכם בידכם ונרד אל היהודים בטח ולא נחיה כל נשמה. וכל אשר לא יבא יחרב ביתו. ונשמרתם מאד לנפשותיכם לבל יגלה איש הדבר הזה. בין אותם הרשעים היה מומר אחד ששמע את הדברים הללו. למחר השכים לספר לחבירו יהודה בדיחי וכך אמר לו, רוצה אני לגלות לך סוד אבל שלא יצא מפין לאחרים. ועתה איעצך עצה ומלט את נפשך ואת נפש ביתך וצא מן העיר הזו, כי נמנו וגמרו הרשעים במסגף שלהם ללכות את היהודים מאיש עד אשה מעולל ועד יונק. שמע זאת יהודה בדיחי וימס לבבו ולא קמה עוד רוח בו מפני אותה גזירה, וישם פעמיו לר' יהודה צעדי, שהיה זקינו אבי אמו. משהגיע אליו ראהו יושב בחדרו ועוסק בתורה. מיד החל לבכות ולא יכל לדבר מפני הבכיה. אמר לו ר' יהודה צעדי, מה לך פה, בני. ויתאפק יהודה בדיחי, ויחל לספר לו את אשר חשבו הגויים לעשות ביהודים. אמר לו, אל תאמין ליצר הרע המבקש לבלבל אותך, לך לעשות את צרכי החג. מארי יהודה צעדי ממשיך לעסוק בתורה והנה הגיע לביתו אדם ונותן

שבת קדושים - שבת עהר"ץ

הנהגות אבותינו. המשורר ר' מאיר חלא הי"ו הנעים בקולו משירי שבת בכל הסעודות וגם לפני ההבדלה.

עם תום הסעודה הראשונה נאסף הציבור אל המדשאה לשמוע דברי מוסר וחיוקים ממור"ר שליט"א אשר תיבל את דבריו בסיפורים מרתקים ומרגשים מחכמי תימן זת"ל, שיחה שנמשכה לאחר חצות הלילה.

במהלך השבת נמסרו מס' שיעורים וביניהם: שיעור לנשים מפי הרבנית בשארי מנב"ת, קריאת תהלים לילדים וגולת הכותרת שיעורו של מור"ר שליט"א בהלכה שהתקיים לפני תפילת המנחה. הציבור יצא בתחושה של סיפוק, חיזוק והתעלות רוחנית עצומה משבת זו והדבר בא לידי ביטוי בהיענות הרבה לתרום בעין יפה לפעילותו הנרחבת של מכון "פעולת צדיק", ביניהם הקמת בנין, כולל אברכים, הדפסת ספרים, וכן יתר שאר הפעולות החשובות.

יישר כח לבעלי האכסניה אשר אירחו בצורה יפה ומכובדת מעל לכל ברכות עד בלי די ללידנו היקר והמסור לתורה ולתעודה ה"ה הרב מאיר ליאור לוי הי"ו על הארגון הנפלא ועל החשיבה המיוחדת ע"מ שכל דבר יהיה מושלם בשבת זו. המקום ברוך הוא יעזרוהו על דבר כבוד שמו ויחזקהו בקו הבריאות ויקווים בו הפס"ה ישמרהו ויחיהו ואשר בארץ."

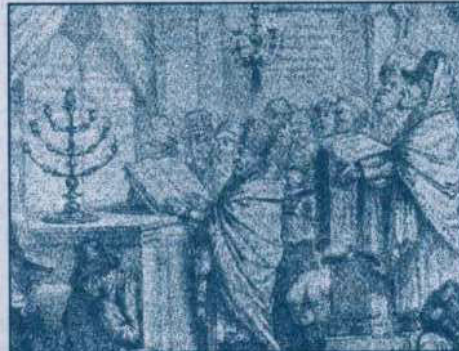
בשבת פרשת קדושים האחרונה, נתקבצו ובאו החל משעות אחה"צ המוקדמות עשרות משפחות מכל רחבי הארץ לבית הארחה י"ד בנימין שבדרום, ובראשם מור"ר שליט"א וב"ב, ע"מ לשבות שם לרגל יום המאתיים שנה להסתלקותו של גאון רבני תימן ותפארתם הלא הוא מהר"ץ זצוק"ל אשר נאסף לעולמו בשבת פרשת קדושים בכ"ח בניסן בשעת המנחה, בדיוק כמו שנה זו אשר יום הפטירה חל בכ"ח ניסן שבת פרשת קדושים.

כשעה לפני כניסת השבת החלה אמירת שיר השירים ברב עם ובעימה עריבה כאשר הציבור הקדוש הגיע מעוטף בטליתות ולאחר מכן תפילת מנחה וקבלת שבת. מור"ר שליט"א נשא מידברותיו במעלת חשיבות שבת זו וכן אודות גדולת מהר"ץ זצוק"ל. עם סיום הדברים התפללו ערבית בהתרגשות עצומה ובדיקות חזקה. הגדיל אחד האברכים יצ"ו שמא התרגש במהלך התפילה ועיניו זלגו דמעות וניגש למור"ר שליט"א ושאלו האם מותר בכהאיי גונא לבכות בשבת.

הסעודה הראשונה וכן שאר הסעודות נערכו בהפרדה מליאה ע"מ לשמור על כללי הצניעות והקדושה. בכל אחת מהסעודות נאמרו דברי תורה מחזקים ומאלפים ביניהם: מור"ר שליט"א שדיבר בעניין קדושת האדם - בבחינת קדש עצמן במותר לך, הרב עמנואל בשארי שליט"א שדיבר בחשיבות האחדות, הרב שמריהו יונה שליט"א שדיבר בנושא ריחוק מהגזל וניקיון הכפיים, והרב אלמוג שלמה שליט"א שדיבר בעניין

עטיפת ציצית כהלכתה

משוי, ויש מקום להסתפק אם מקיימים בזה מצות ציצית. ומה שנוהגים כן כיום ברוב קהילות ישראל, נראה עיקר טעמם שהם סומכים על מה שכבר נתקבל אצלם המנהג להתעטף בשעת הברכה כעטיפת ישמעאלים ע"פ האר"י, ולאחר מכן אינם מדקדקים עוד להיות עטופים. בפרט שעיקר טעם הטלית גדול בתפילה הוא כדי להיות באימה ויראה ולא דוקא מפני קיום מצות הציצית:

ציור עתיק מביה"כ ברומא מלפני מאות בשנים ניתן לראות את צורת ההתעטפות בדומה למנהגינו

(ד) אמנם העיטוף הנהוג והמקובל בקהילותינו, הוא העיטוף העיקרי והמובחר מן הדין לכולי עלמא, כי בכל רגע שהוא מעוטף הרי הוא מקיים בזה מצות עשה דציצית, מלבד שהוא גם מביא לידי הכנעה יתירה ויראת שמים יותר מכל עיטוף אחר. ויש ראיות ניצחות לעיקר סגנון עטיפתנו מהש"ס והראשונים, ושכן התעטפו הקדמונים בכל קהילות ישראל. (וכמו שניתן לראות גם בציור שלפנינו שהובא בספר "לאות ולעד"). ומנהגינו שלא לחוש כלל לדעת הגאונים. וכן היא דעת רוב ככל הראשונים ומרן השו"ע וכדלעיל:

(ה) אותם ראשונים שלמדו מהמדרש שיש להשליך הציציות לאחריו, וכן כתב בש"ע, וכדי שיהיה מסובב במצוות, הם נתכוונו להתעטף ולהשליך כנפות צד ימין לאחריו כתף שמאל וכמנהג אשכנז הקדמון. ודעת רבינו האי גאון ועוד ראשונים שאין להתעטף כן בתפילה, שנראה כקלות ראש. וכן הוא מנהגינו, והמדרש מדבר שלא בזמן התפילה, וכמנהגם שהיתה הטלית כסותם ממש כל היום. אי נמי בטלית שאינה גדולה כל כך ורוחב הטלית פרוס על גופו וזרועותיו. וכן היה נהוג מקדם בחלק מקהילות הספרדים. ומלבד זה דעת כמה ראשונים שהמדרש מדבר על שעת העטיפה בלבד. ואיך שיהיה, לכולי עלמא בטליתות כעין שלנו שהן גדולות, מוכרח להגביהן ולהשליך כנפותיהן וציציותיהן לפניו בתפילה, ולא יתכן שנתכוון המדרש לקפל אז צדדי רוחב הטלית על הכתפיים, כי לא היה זה דרך מלבושם כלל וכמבואר לעיל:

(ו) המדקדק במעשיו יכול לקיים דברי המדרש גם לפי מנהגינו, על ידי שיחזיר שתי ציציות לצד אחוריו, דצדדים שלאחריו כלאחריו דמי וכמ"ש האחרונים:

(ז) בזמנינו שכולם לובשים טלית קטן, ממילא הוא מוקף בציציות שתיים לפניו ושתיים לאחוריו. ואם הוא מגביה צדדי הטלית לא הרויח כלום, אדרבה מפסיד הוא מעלת העיטוף האמיתי והמובחר מן הדין. ומאן דבעי למהוי חסידא ליקיים מילי דאבות:

(תמצית הדברים מתוך הספר "עטיפת ציצית כהלכתה" שחיברו הרה"ג משה רצאבי שליט"א, העומד לראות אור בקרוב. מבאר באריכות עניין עטיפת הציצית וכולל מאמרים נוספים בעניין רשת הנוי שבכנפות הטלית ומאמר בעניין מנהגי ק"ק תימן יע"א כאן בארץ ישראל)

בעניין אופן עיטוף הטלית של מצוה, רוב קהילות ישראל בזמנינו נוהגים אחר שמשליכים הטלית על כל גופם, להגביה ולקפל צדדי רוחב הטלית שמכאן ומכאן על כתפיהם באופן שנשארת הטלית מופשלת על גופו מאחוריו ומלפניו בלבד, ועושים כן כדי לקיים דברי המדרש והשו"ע שיהיו שתי ציציות לפניו ושתיים לאחוריו. מאידך מסורת העיטוף המקובלת אצלנו בכל קהילות תימן שהטלית נופלת גם על הצדדים. וכשהטלית גדולה לאחר שעוטף בה הראש והכתפיים עד סוף הגב או כמחציתו מגביה בידי כנפות הטלית וציציותיהם ומשלשלם לפניו. ורבים מבני עדתינו חפצים לידע מהו הדרך המובחר, והאם יש קפידא בזה או שיכולים לנהוג כשאר קהילות, בפרט שכן נראה לכאורה מדברי המדרש והשו"ע וכו"ל:

עוד חילוק יש, שבשאר קהילות נוהגים להתעטף בשעת הברכה כעטיפת ישמעאלים שיעור הילוך ארבע אמות ולאחר מכן פושטים הטלית על גופם ומתעטפים כדלעיל, ומאידך מנהגינו ידוע שאין מתעטפים כלל כעטיפת ישמעאלים:

(א) נאמר בתורה בפרשת כי תצא (דברים כ"ב, י"ב) "גדילים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה", ולא נתפרש היטב בדברי חז"ל איך וכמה יכסה הבגד את גופו כדי להתחייב בציצית, ונחלקו בזה הרבה גדולי הפוסקים הראשונים.

ולהלכה קיימא לן דבין דרך עטיפה, שהוא ע"י טלית גדולה העוטפת וסובבת את הגוף וכדלקמן, בין דרך לבישה, דהיינו מלבוש העשוי למדת הגוף עם פתח בית הצואר (כמו טלית קטן המפורסם בזמנינו) וכדומה, מקיימים מצות ציצית, ויש אומרים דסגי נמי בכסוי כל דהו, אף שאין בו עיטוף וגם צורת מלבוש אין לו (בספר שיצא לאור בעז"ה הארכנו לבאר כל שיטה כי יש בזה הרבה פרטים), אמנם לכתחילה טוב לחוש להסוברים שצריך להתעטף דוקא. ועטיפה היינו שהטלית מכסה את ראשו גופו וזרועותיו וכל צדדי גופו. זהו דעת רוב הראשונים ופסק מרן השו"ע:

(ב) שיטת הגאונים שצריך עטיפה גמורה כעטיפת ישמעאלים. דהיינו שמלבד כיסוי ראשו וגופו הנז"ל, צריך עוד להשליך כנפות צד ימין סביב לצוארו לאחריו כתף שמאל. והאר"י הסכים לשיטה זו. אמנם נראה שאף הם מודים שאין צריך לכסות גם פיו וראש חטמו. וכך היו נוהגים בני אשכנז מקדם:

(ג) מכל האמור נלמד שבאופן שמגביהם כל צדדי רוחב הטלית על הכתפיים מכאן ומכאן ואינו משתלשל על זרועותיו, אין זה נחשב עיטוף כלל לכולי עלמא, כי אז אין הטלית מקפת את צדדי גופו, גם דרך לבישה אינו. ומדינא תלמודא אסור לצאת כן בשבת לרשות הרבים, דאינו דרך מלבוש וחשוב

יום עיון במשנת מהרי"ץ זצוק"ל

אח"כ נערכה סעודה במקום. דברי קישור נאמרו מפי הרה"ג שלמה אבישי שליט"א, שמסר לאחר מכן שיעור בנושא ש"צ שהוא כהן ויש כהנים אחרים האם ישא כפיו. יום העיון נסגר בשיעור מאלף ומרתק של מו"ר שליט"א שדיבר בנושא פנים חדשות תוך שילוב דברי מוסר ממעשי רבותינו חכמי תימן זתע"א.

יישר כח למארגנים והתורמים היקרים, וביניהם: הרב רן הראל שליט"א, הרב ליאור מועלם שליט"א, הרב עובדיה סיאני שליט"א והרב שלמה אלמוג שליט"א.

ביום שלישי כ"ד בניסן התקיים באולמי "גרנד הול" בבני ברק יום עיון במשנת מהרי"ץ זצוק"ל לרגל מלאת מאתיים שנה לפטירתו. אברכים ובחורי ישיבות שהגיעו מכל קצות הארץ זכו לשמע שיעורי תורה בנושאים שונים תוך כדי פלפול ולימוד בדברי מהרי"ץ שהובאו מספריו השונים. ראשון המדברים היה הרה"ג נתן מחפוד שליט"א שמסר שיעור בנושא סתם כלים בני יומן. שני בקדש דיבר הרה"ג יצחק מועלם שליט"א בנושא דיני קידוש במקום סעודה. שלישי בקדש דיבר הרה"ג ברוך עוקשי שליט"א בעניין נ"ט בר נ"ט באיסור חמץ. לאחר מכן התפללו מנחה ומיד

פעולת צדיק על שם מהרי"ץ זצוק"ל גאון רבני תימן ותפארתם

- עמותת ארצית להפצת תורה ומורשת אבותינו ק"ק תימן יע"א, בראשות הרה"ג יצחק רצאבי שליט"א, בני ברק
- מכון להוצאת ספרים וכת"י ■ בית מדרש וכולל אברכים ■ שיעורי תורה למבוגרים, ילדים ונשים ■ כנסים ועצרות
  - ארגון בני הישיבות ■ עלונים תורניים ■ יומא דהילולא כ"ח ניסן ■ פסקי דינים הלכה למעשה ■ מפעל הקלטות "ויאמר יצחק"

קבלת קהל ע"י הרב בביתו או שאלות בטל': 03-6741445 אך ורק בשעות 2:00-2:30: בצהריים, 10:30-10:45 בערב.
קבלת קהל ע"י הרב בבית ההוראה: 10:00-9:30 בערב- בימי החורף, או בשעות 10:00-10:30 בערב- בימי הקיץ - בל"ג

המשרד הראשי - רח' קושניר 5, בני ברק טל. 03-6780070 פקס. 03-6780090